

Ważne zmiany dla rencistów i dorabiających emerytów

Od 18 września 2021 r. do renty z tytułu niezdolności do pracy jest uwzględniany również okres pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, za który nie było obowiązku opłacania składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe. Znaczące zmiany, które wejdą w życie od stycznia 2022 r. będą miały również związek z dorabiającymi do renty socjalnej.

Aby uzyskać prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, ubezpieczony musi spełnić jednocześnie kilka warunków. Przede wszystkim musi być niezdolny do pracy i posiadać wymagany okres składkowy i nieskładkowy, odpowiedni do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy. Jeśli np. ubezpieczony ukończył 30 rok życia musi mieć 5 lat stażu pracy i cały ten okres musi przypadać w ostatnim 10-leciu przed dniem złożenia wniosku lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Oprócz wymaganego stażu ważna jest również data powstania niezdolności. Musi ona powstać w okresach składkowych lub nieskładkowych ściśle określonych w ustawie emerytalnej, np. w okresie ubezpieczenia, pobierania zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, opiekuńczego albo w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Dzięki nowelizacji przepisom, od 18 września ZUS przy ustalaniu prawa do renty weźmie pod uwagę również okres pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, za który nie było obowiązku opłacania składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe. Okresów tych nie wlicza się do 10-lecia przypadającego przed dniem złożenia wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Korzystniejsze zmiany dla dorabiających do renty socjalnej

Od stycznia 2022 r. zmienią się zasady zawieszania renty socjalnej, będą stosowane te same zasady co do renty z tytułu niezdolności do pracy. Dla wielu rencistów będzie to oznaczało możliwość pobierania renty w pełnej lub zmniejszonej wysokości.

Obecnie renta socjalna jest zawieszana za miesiąc, w którym świadczeniobiorca osiągnie przychód przekraczający 70 proc. przeciętnego wynagrodzenia (obecnie 3853,20 zł brutto). Od stycznia 2022 r. jeśli przychód będzie wyższy niż 70 proc. przeciętnego wynagrodzenia, ale nie przekroczy 130 proc. tej kwoty (obecnie 7 155,90 zł), część renty socjalnej będzie przysługiwać. Dopiero gdy przychód przekroczy wyższy próg 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, renta będzie zawieszona. Na bieżąco renta będzie wypłacana (w pełnej wysokości lub zmniejszona) albo będzie zawieszona, ale jej ostateczne rozliczenie nastąpi po zakończeniu roku kalendarzowego. Będzie można porównać przychód z każdego miesiąca osobno lub z całego roku. Jest to dobra wiadomość dla osób, których wypłaty za pracę z kilku miesięcy są kumulowane lub którzy pracują tylko część roku. Od nowego roku będą mogli być rozliczani z przychodu z każdego miesiąca osobno, ale też z łącznego przychodu z całego roku.

Co ważne katalog przychodów zostanie ograniczony. Na zawieszenie renty socjalnej nie będzie wpływać przychód z tytułu najmu czy dzierżawy, a także z niektórych rodzajów pracy, np. przychody z umowy zlecenia uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów jeśli nie ukończyli 26 roku życia. Nie będą również wliczane honoraria z tytułu działalności twórczej lub artystycznej. Inaczej mówiąc, renta socjalna będzie podlegała takim samym zasadom co renty z tytułu niezdolności do pracy – wyjaśnia rzeczniczka.

Ważne zmiany nastąpią również od stycznia 2022 r. dla osób dorabiających do emerytur i rent z tytułu niezdolności do pracy. Przepisy ujednolicią zasady przeliczania wysokości świadczeń przyznanych na nowych i starych zasadach, aby żadna z grup pracujących emerytów i rencistów nie była w uprzywilejowanej sytuacji.

Od nowego roku pracujący emeryci i renciści pobierający świadczenia przyznane na starych zasadach, będą mogli tylko raz w roku, a nie jak obecnie – co kwartał złożyć wniosek o przeliczenie dopracowanego stażu, doliczając wyłącznie okresy składkowe. Tak jak obecnie, robią to osoby otrzymujące tzw. nowe emerytury.

Przeliczenie świadczeń (przyznanych na starych i nowych zasadach) jest także możliwe po ustaniu ubezpieczenia, czyli np. rozwiązaniu umowy o pracę.

Od nowego roku zostają uchylone przepisy , które umożliwiały ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty z uwzględnieniem zarobków uzyskanych po przyznaniu świadczenia z zastosowaniem nowej kwoty bazowej, która obowiązywała w dniu złożenia wniosku o przeliczenie.

Krystyna Michałek
regionalny rzecznik prasowy ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim